

VÝROČNÁ SPRÁVA SPOLKU PERMON MARIANKA ZA ROK 2018

Spolok Permon Marianka je záujmové občianske združenie, ktorého hlavným cieľom je dokumentácia a propagácia bývalej ťažby a priemyselného spracovania bridlice v Marianke. Zaregistrovaný bol na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky dňa 29. 12. 2006. V Banskej Štiavnici bol dňa 6. 9. 2007 slávnostne prijatý za člena Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska.

Členská základňa

V roku 2018 mal Spolok Permon Marianka „**8 členov**“. Boli nimi: Zdeno Charvát, Jozef Kráľ, Roman Lehotský, Pavol Murányi, Ľuboš Osuský, Ivan Paška, Marián Pavlovič a Ján Sand. Predsedom spolku bol J. Sand, výkonným tajomníkom R. Lehotský a tretím členom výboru SPM M. Pavlovič.

Podujatia organizované Spolkom Permon Marianka

Slávnostné „**Otvorenie sezóny 2018 Miniexpozície ťažby a spracovania bridlice v Marianke**“ sa uskutočnilo dňa 7. 4. 2018 v zasadačke Exercičného domu v Marianke. Témou programu bola prvá premiéra dokumentárneho filmu „Putovanie za marianskou bridlicou“ pre širokú verejnosť. Film a jeho vznik predstavil úvodnou prezentáciou R. Lehotský. Do života ho uviedli posypaním DVD drvenou marianskou bridlicou zástupcovia Spolku Permon Marianka J. Kráľ a J. Sand, zástupcovia Spolku pre montánný výskum P. Ondrus a S. Bednárová a riaditeľ Ústavu vied o Zemi Slovenskej akadémie vied J. Madarás. Scenár filmu napísal R. Lehotský. Kameramanom a režisérom filmu bol R. Ásványi zo štúdia AB film s.r.o. Nasledovalo premietnutie filmu. Po skončení filmu R. Lehotský predstavil starý, takmer 100-ročný kľukový gramofón. Na ňom sa prehrávali tzv. šelakové gramoplatne, ktoré boli vyrobené až do 80 % z bridlicového prášku. Následne si účastníci podujatia zo šelakovej gramoplatne vypočuli skladbu Miluška moja naspievanú Františkom Krištofom Veselým. Na záver podujatia sa všetci presunuli do Miniexpozície, kde si mohli s J. Kráľom vyskúšať strihanie a sekanie bridlice. Miniexpozíciu návštevníkov sprevádzal R. Lehotský a J. Sand. Na podujatí bolo takmer 50 účastníkov.

Spolok Permon Marianka a Spolok pre montánný výskum sa dňa 19. 5. 2018 opäť zapojili do medzinárodného podujatia „**Noc múzeí a galérií 2018**“. Hlavným programom v Miniexpozícii boli komentované ukážky funkčných banských lúčok, rôznofarebne svetielkujúce minerály pod UV svetlom a premietanie dokumentárneho filmu „Putovanie za marianskou bridlicou“ pod holým nebom. Po prvýkrát bola vo všetkých elektronických, ale aj tlačených materiáloch Noci múzeí a galérií 2018 uvádzaný aj Spolok Permon Marianka. Obec Marianka sa tak zaradila medzi obce a mestá Bratislavského samosprávneho kraja, ktoré sa aktívne zapájajú do tohto verejnosťou čoraz obľúbenejšieho podujatia. Počas Noci múzeí a galérií 2018 navštívilo Miniexpozíciu vyše 80 návštevníkov. Program do nočných hodín zabezpečovali R. Lehotský, R. Bednár, M. Chmulík a P. Ondrus.

V rámci „**Dňa obetí banských nešťastí**“, tzv. Dňa bielych ruží sme dňa 11. 8. 2018 návštevníkom Miniexpozície pripomenuli banské nešťastie z roku 1903, kedy došlo v bani Šifrovej jamy v Marianke k usmrteniu baníka P. Nováka závalom. Miniexpozíciu, ktorou sprevádzali R. Lehotský a J. Sand, si po

prvýkrát pozreli aj návštevníci na invalidných vozíkoch. Obete banských nešťastí si členovia Spolku Permon Marianka uctili položením kytice kvetov ku Kaplnke sv. Barbory v Panskom lese.

Tradičnou každoročnou akciou Spolku Permon Marianka bola aj „**XIV. výstava húb v Marianke**“, ktorá sa uskutočnila dňa 6. 10. 2018 v spoločenskej sále Polyfunkčného centra v Marianke. Návštevníci si tu mohli pozrieť ukážky 171 druhov húb. Mykológmi bola vybraná huba tohtoročnej výstavy vejárovec obrovský (*Meripilus giganteus*). Súčasťou výstavy bolo aj premietanie filmu „Putovanie za marianskou bridlicou“, súťaž v určovaní húb a predaj výrobkov z bridlice spoločnosťou Crela s.r.o. Na podujatí sa za Spolok Permon Marianka organizačne podieľali J. Král, R. Lehotský, J. Sand, za Spolok pre montánný výskum R. Bednár a mykológ J. Červenka.

Spolok Permon Marianka dňa 11. 10. 2018 doviezol z banskej prevádzky v obci Poráč „**klanicový banský vozík**“. Z banského vozíka bola odstránená hrdza, natretý bol základnou a následne čiernou farbou a bola naň vyrobená a namontovaná drevená korba. Prevoz, úpravu a inštaláciu vozíka zabezpečil M. Pavlovič. Banský vozík bol, so súhlasom majiteľa pozemku, umiestnený dňa 23. 11. 2018 pri Kaplnke sv. Barbory a informačnej tabuli Slovenskej banskej cesty v Panskom lese.

Jubilejný „**5. svätobarborský sprievod**“ sme zorganizovali dňa 7. 12. 2018. Účastníci sa stretli v Miniexpoziícii, kde zapálili niekoľko banských lúčok. Účastníkov privítal J. Sand. Následne R. Lehotský stručne zhrnul aktivity spolku za rok 2018. Potom sa všetci spoločne presunuli ku Kaplnke sv. Barbory, kde si vypočuli banickú hymnu Banický stav a položili ku kaplnke kyticu kvetov. Spoločne si pozreli nový banský vozík, ktorý bude verejnosti oficiálne predstavený na Otvorení sezóny Miniexpoziície 2019 dňa 6. 4. 2019. Podujatia sa za Spolok Permon Marianka zúčastnil aj I. Paška a za Spolok pre montánný výskum M. Chmulík a P. Ondrus.

Do „**Kalendária Združenia banských spolkov a cechov Slovenska 2018**“ bolo zaradené Otvorenie sezóny 2018 Miniexpoziície ťažby a spracovania bridlice v Marianke a 5. svätobarborský sprievod.

Miniexpoziícia ťažby a priemyselného spracovania bridlice v Marianke

Miniexpoziícia ťažby a spracovania bridlice v Marianke bola v roku 2018 otvorená spolu 17-krát. Okrem pravidelných podujatí a vopred ohlásených skupín bola na návrh R. Lehotského Miniexpoziícia v mesiacoch august, september, október a november otvorená vždy prvú nedeľu v mesiaci od 15:00 do 19:00 h. Návštevníkov v uvedených termínoch sprevádzali R. Lehotský a J. Sand.

Dňa 25. 3. 2018 R. Lehotský a J. Sand uskutočnil „**dočistenie svahu nad Miniexpoziíciou**“ ťažby a spracovania bridlice v Marianke od konárov, ktoré tu ešte ostali po výrube. Zároveň vyčistili interiér Miniexpoziície a priestor pred vstupným portálom. Pripravili tak Miniexpoziíciu na oficiálne otvorenie novej sezóny 2018.

Dňa 27. 3. 2018 navštívila Miniexpoziíciu vopred ohlásená „**organizovaná skupina dôchodcov**“. Niektorí z prítomných spomínali na bývalú Šifrovú jamu, ktorú si pamätajú ešte z detstva. Miniexpoziíciu ich sprevádzal R. Lehotský.

V rámci turistickej vychádzky, ktorú organizovala „**Turistická informačná kancelária Devínska Nová Ves**“, jej účastníci dňa 14. 4. 2018 zavítali aj do Miniexpoziície ťažby a spracovania bridlice v Marianke. Výklad k expoziícii im podal R. Lehotský. Na záver si vyskúšali písanie na bridlicovú školskú tabuľku, výrobu bridlicových srdiečok a osekávanie bridlice pokrývačským kladivom.

Miniexpozícia sa dňa 4. 5. 2018 stala 2. zastávkou 5. ročníka „**terénnej nočnej šifrovačky Nôdľa**“. Ide o súťaž štvorčlenných tímov, ktoré sa vylúštením šifry na jednej zastávke dozvedia miesto ďalšej zastávky. Celá šifrovačka trvá 12 hodín a jej účastníci na nej prejdú vyše 20 kilometrov. Šifra bola v Miniexpozícii vytvorená z malých kamienkov a kúskov bridlice poukladaných na kancelárskych papieroch. Šifrovačky sa zúčastnilo a Miniexpozíciu tak navštívilo, v pomerne krátkom čase, až 160 účastníkov. Výklad v Miniexpozícii podával R. Lehotský.

Dňa 18. 5. 2018 navštívilo v rámci terénnej exkurzie Miniexpozíciu 30 žiakov základných škôl a osemročných gymnázií z celého Slovenska, ktorí boli „**súťažiacimi na celoštátnom kole Geografickej olympiády**“. Po expozícii ich sprevádzal R. Lehotský.

V Marianke sa dňa 30. 6. 2018 uskutočnil 9. ročník „**Maritálfestu**“. Už tradične bola počas tohto festivalu dobrej hudby a zábavy otvorená pre verejnosť aj Miniexpozícia. Jej výstavný priestor, fotografie a exponáty si pozrelo vyše 60 návštevníkov. Niektorí z nich boli z Českej republiky a Poľska. Po Miniexpozícii do večerných hodín sprevádzal R. Lehotský.

Dňa 5. 8. 2018 si Miniexpozíciu pozreli účastníci „**stretnutia Chorvátov v Marianke**“. Miniexpozíciu ich sprevádzali R. Lehotský a J. Sand.

Pri príležitosti „**11. stretnutia banských miest a obcí v Pezinku**“ bola pre záujemcov dňa 23. 9. 2018 sprístupnená Miniexpozícia ťažby a spracovania bridlice v Marianke. Návštevníkov sprevádzal R. Lehotský a J. Sand. Rôzne zaujímavosti z oblasti geológie a mineralógie návštevníkom dopĺňal prítomný S. Jeleň z Univerzity M. Bela v Banskej Bystrici. Miniexpozícia bola otvorená po celý deň.

Dňa 17. 11. 2018 navštívili Miniexpozíciu „**A. a J. Zemanovci z mesta Odry**“ v Českej republike, ktorí sa aktívne podieľajú na príprave náučného chodníka „K Flascharovu dolu“ v rámci projektu „Krajina břidlice“. Po Miniexpozícii a Marianke ich sprevádzal J. Král.

V roku 2018 sme pokračovali v „**rekonštrukčných prácach v Miniexpozícii a jej okolí**“ pod vedením M. Pavloviča. Odstránené boli náletové dreviny, ktorých koreňový systém taktiež narúšal klenbu vstupnej pivnice a zakrývali vetrací komín, ktorý je dôležitý pre trvalé odvetrávanie a znižovanie vlhkosti v Miniexpozícii a pre vitalitu kamenno-tehlových múrov. Na poškodených úsekoch múrov boli vyčistené špáry, aplikované ďalšie chemické kotvy a nástrek hĺbkovou penetráciou. Súčasťou bola aj oprava poškodenej bridlicovej striešky nad vstupným portálom a úprava terénu v bezprostrednom okolí. Pre nevhodné koncoročné počasie sme na rok 2019 posunuli práce na odklonenie dažďovej vody vybudovaním bočných žlabov a prekrytie prednej časti klenby pivnice zakúpenou izolačnou fóliou chránenou dvojvrstvou geotextíliou s následným zásypom zeminou. Tieto opatrenia by mali zásadne zamedziť prenikaniu dažďovej vody do Miniexpozície. Rekonštrukčné práce finančne podporila Obec Marianka.

Účasť na podujatiach

R. Lehotský a J. Sand sa zúčastnili **konferencie „Geopark - nástroj podpory regionálneho rozvoja a turizmu“**, ktorá sa uskutočnila dňa 14. 3. 2018 v Modre-Harmónii. Konferenciu otvoril za OZ Barbora J. Vitáloš a predstavil pripravovaný Geopark Malé Karpaty. S príhovorom vystúpil aj primátor mesta Modra J. Petrakovič, za BSK A. Mikulová a riaditeľ Geoparku Železné hory D. Smutek. Následne odzneli príspevky o legislatíve geoparkov, ich manažmente, predstavené boli geoparky v Českej republike a vo svete. R. Lehotský po krátkom príhovore premietol prítomným odborníkom dokumentárny film „Putovanie za marianskou bridlicou“.

Dňa 21. 4. 2018 sa J. Sand zúčastnil podujatia „**Náckova Štiavnica**“ spojeného s jazdou historického motorového vlaku Štiavnickej Anče z Hronskej Dúbravy do Banskej Štiavnice. Súčasťou bola aj súťaž v prednese vtipov o Náckovi.

J. Král s rodinou sa dňa 19. 5. zúčastnil „**slávnostného otvorenia Raabovej štôlne**“, jedinej verejnosti sprístupnenej bridlicovej štôlne v Českej republike. Súčasťou podujatia bol aj seminár „Súčasnosť a budúcnosť Krajiny břidlice“, na ktorom premietol film „Putovanie za marianskou bridlicou“ a oboznámil prítomných s aktivitami Spolku Permon Marianka.

Počas Týždňa európskych geoparkov pripravila Slovenská agentúra životného prostredia vo vstupnom vestibule Fakulty prírodných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici 2. ročník výstavy „**Geoparky SR – ochrana neživej prírody a podpora cestovného ruchu**“. Výstava bola zameraná na prezentáciu a propagáciu prevádzkovaných geoparkov s titulom Geopark SR (Novohrad-Nógrád geopark, Banskoštiavnický geopark, Banskobystrický geopark), ale aj na geoparky s potenciálom stať sa geoparkami SR, akým je v Malých Karpatoch aj Sandbersko-pajštúnsky geopark. Na výstave sú preto prezentované aj materiály o Bridlicovej štôlni v Marianskom údolí, ktoré vydal náš spolok. Výstava bola pre verejnosť prístupná od 28. 5. do 8. 6. 2018.

Mesto Sokolov v dňoch 7. – 8. 9. 2018 privítalo účastníkov „**22. setkání hornických měst a obcí České republiky**“. Zúčastnilo sa ho takmer 750 zástupcov banských miest a obcí z Českej republiky, Slovenska a Poľska. Po výstrele jhlavských delostrelcov, prechádzal slávnostný sprievod v baníckych uniformách mestom Sokolov. Za Spolok Permon Marianka, ale aj Obec Marianku, sa stretnutia zúčastnil R. Lehotský s manželkou. Na námestí boli všetci účastníci privítaní z tribúny starostom mesta Sokolov J. Pickom, majiteľom Sokolovské uhelné F. Štěpánom, za banícke spolky J. Jiskrom a ďalšími významnými hosťami. Na záver to bolo tradičné odovzdanie pamätných listov a stúh na spolkové zástavy, ktoré samozrejme dostal aj náš spolok. Súčasťou podujatia bola aj burza minerálov. Jedným zo sprievodných podujatí bola návšteva bývalej cínovej bane Jeroným. Sprievodca previedol návštevníkov časťou banských chodieb a komôr. Ďalej to bola autobusová exkurzia k aktívnej povrchovej hnedouhoľnej bani Jiří, rekultivovanej bývalej povrchovej bani Silvester, prerobenej na golfové ihrisko a strelecký areál a bani Michal, ktorá je prebudovaná na moderné stredisko vodných športov a rekreácie. Zaujímavou bola aj prehliadka Hornického muzea Krásno, ktoré je vybudované v areáli bývalej cínovej bane Vilém. Účasť na podujatí podporila Obec Marianka.

V dňoch 21. – 23. 9. 2018 sa v Pezinku uskutočnilo „**11. stretnutie banských miest a obcí Slovenska**“. V rámci neho zorganizoval Malokarpatský banícky spolok dňa 21. 9. 2018 v hoteli Rozálka v Pezinku medzinárodnú konferenciu „Staré banské diela – významný faktor geoturizmu“. Odznali na nej príspevky zo Slovenska, Českej republiky a Poľska. Podujatie sa konalo pod záštitou predsedu Združenia baníckych spolkov na cechov Slovenska E. Sombathyho. Za Spolok Permon Marianka tu vystúpil s príspevkom R. Lehotský. Dňa 21. 9. 2018 zasadalo Združenie baníckych spolkov a cechov Slovenska, na ktorom sa zúčastnil R. Lehotský a J. Sand. Poobede nasledovalo slávnostné otvorenie stretnutia za účasti primátora mesta Pezinok O. Solgu. Na podvečernom prijatí u primátora zastupoval Spolok Permon Marianka J. Sand. Dňa 22. 9. 2018 sa ráno uskutočnila v evanjelickom kostole slávnostná bohoslužba. Po jej skončení sa účastníci zoradili podľa jednotlivých banských miest a obcí a vydali sa na slávnostný banícky sprievod mestom. Sprievodu sa zúčastnili a Spolok Permon Marianka a Obec Marianku reprezentovali R. Lehotský a J. Sand. Náš spolok tu získal ďalšiu pamätnú stuhu na spolkovú zástavu.

V Národnom technickom múzeu v Prahe sa dňa 5. 12. 2018 uskutočnil už „**109. hornický seminár**“. S príspevkom a premietnutím filmu „Putovanie za marianskou bridlicou“ na ňom vystúpil R. Lehotský. Tento film, ktorý v roku 2017 vytvoril Spolok Permon Marianka, tu bol premietnutý zatiaľ na najväčšej projekčnej ploche. Zo Slovenska ešte vystúpila s príspevkom o Rožňavskej Metercii pracovníčka Banického múzea v Rožňave J. Neubauerová. R. Lehotský dňa 3. 12. 2018 zároveň navštívil v sídle Hornického spolku Praha výstavu pod názvom „Hornické kahany, lampy a svítidla“. Zároveň si pozrel dňa 4. 12. 2018 „Hornickú parádu“, ktorá sa uskutočnila v Prahe pri príležitosti osláv sviatku sv. Barbory – patrónky baníkov a 100. výročia vzniku Československa. Išlo o slávnostný banický sprievod, v ktorom boli zastúpené jednotlivé banícke a hutnícke spolky z Českej republiky a delostrelci, ktorý prešiel Karlovým mostom, kde účastníci položil k súsošiu so sv. Barborou pamätný veniec. Združenie banických spolkov a cechov Slovenska v sprievode zastupoval jeho predseda E. Sombathy.

Na pozvanie správcu kaplnky sv. Barbory M. Baruta sa R. Lehotský, J. Sand a I. Paška zúčastnili dňa 9. 12. 2018 „**Svätobarborskej výročnej púte v Stupave**“. V slávnostnom sprievode, na ktorého čele niesli dve cechové zástavy, sme mali čestné miesto spolu s členmi Malokarpatského banického spolku z Pezinka. Ďalej nasledovali účastníci v krojoch, ktorí niesli sochu sv. Barbory, členovia ochotníckeho divadla Šáchor, hudobný sprievod a mnoho ďalších. Pobožnosť pred Kaplnkou sv. Barbory viedol Mons. V. Strahovec, stupavský farár. Napriek studenému a vetristému počasiu sa na púti zúčastnilo vyše 80 ľudí.

Schôdze a zasadnutia

V spoločenskej sále Polyfunkčného centra v Marianke sa dňa 6. 4. 2018 uskutočnila „**výročná členská schôdza Spolku Permon Marianka**“. Schôdzu otvoril a správu o hospodárení za rok 2017 predložil predseda spolku J. Sand. Správu o činnosti spolku za rok 2017 a plán činnosti spolku na rok 2018 vypracoval a prítomným predstavil výkonný tajomník spolku R. Lehotský. Uvedené materiály prítomní členovia spolku schválili. Nasledovala diskusia a finalizácia prípravy Slávnostného otvorenia sezóny 2018 Miniexpozície. Na záver si prítomní pozreli film „Putovanie za marianskou bridlicou“.

J. Král sa zúčastnil dňa 22. 3. 2018 na „**rokovaní redakčnej rady časopisu Montanrevue**“ v Banskej Štiavnici.

Dňa 19. 4. 2018 sa konalo v Banskej Štiavnici „**Valné zhromaždenie Združenia banických spolkov a cechov Slovenska**“. Za Spolok Permon Marianka sa ho zúčastnil J. Sand.

Dňa 21. 8. 2018 sa v Pezinku konalo „**zasadnutie Rady Združenia banických spolkov a cechov Slovenska**“. Zúčastnil sa ho J. Král.

Ďalšie „**zasadnutie Rady Združenia banických spolkov a cechov Slovenska**“ sa uskutočnilo dňa 15. 11. 2018 v Slovinkách. Za Spolok Permon Marianka sa ho zúčastnil J. Sand.

Počas roku 2018 zasadal niekoľkokrát „**výbor Spolku Permon Marianka**“.

Vydavateľská a propagačná činnosť

V časopise „**Montanrevue č. 1 a č. 2/2018**“ boli uverejnené dve časti príspevku J. Kráľa „Bridlicová písacia tabuľka – školský zošit žiaka v druhej polovici 19. storočia“.

Do „**Spravodaja obce Marianka Mariatál 2018**“ vypracoval J. Král príspevok „A boli sme pri tom ... Raabova štola slávnostne otvorená!“ a R. Lehotský príspevok „História ťažby a spracovania bridlice v Marianke opäť ožíva“. Žiaľ, uvedený spravodaj nakoniec nebol vydaný.

Počas celého roku 2018 sme aktualizovali webovú stránku „**www.marianka.eu**“. Bolo na nej doplnených 91 novinek, čo je zatiaľ najviac počas jej existencie. Administrátorom webovej stránky je J. Král. Novinky vytvárali J. Král a R. Lehotský.

„**Fotografovanie**“ na podujatiach organizovaných Spolkom Permon Marianka počas celého roku zabezpečoval I. Paška.

Iné

Na 11. stretnutí banských miest a obcí Slovenska dňa 22. 9. 2018 v Pezinku bol udelený M. Pavlovičovi „**Čestný odznak ministra hospodárstva SR Za zachovanie tradícií**“.

Individuálne aktivity členov

Dňa 28. 4. 2018 sa J. Král s dcérou v Opave zúčastnil „**Otvorenia turistickej sezóny Opavského Sliezska**“. Stretol sa tam s predsedom OZ Zálužné P. Zahnašom a starostom mesta Budišov nad Budišovkou P. Schrammom, ktorí sa podieľajú na projekte Krajina břidlice.

R. Lehotský so spolupracovníkmi dňa 13. 5. 2018 dokončili prieskum „**opusteného banského diela v Kováčove**“ pri Štúrove. Zlanili aj 27 metrov hlbokú šachtu a domapovali niektoré banské chodby.

Dňa 14. 5. 2018 navštívil R. Lehotský miesto „**bývalej ťažby dolomitu a pieskovca pri obci Pilisborosjenő**“, ktoré sa nachádza v bezprostrednej blízkosti Budapešti. Po ťažbe sa tu zachovala lomová stena, ale aj niekoľko podzemných priestorov.

V Banskej Štiavnici R. Lehotský dňa 13. 8. 2018 navštívil „**podzemný andezitový kameňolom na Kysihýbli**“ a dňa 14. 8. 2018 trasu „**banského náučného chodníka v Kremnici**“, kde sa stretol s predsedom Kremnického baníckeho spolku D. Roobom.

Dňa 13. 6. 2018 R. Lehotský navštívil „**nálezisko mäsového opálu pri Herľanoch**“ v Slanských vrchoch, kde sa neďaleko nachádza známy Herľiansky gejzír a dňa 7. 9. 2018 „**mineralogickú lokalitu Loket s výskytom tzv. karlovarských dvojčiat**“, dvojčatných zrastov draselného živca ortoklasu, pomenovaných podľa blízkych Karlových Varov.

V roku 2018 navštívil R. Lehotský viaceré múzeá na Slovensku. Dňa 13. 6. 2018 **Slovenské technické múzeum v Košiciach**, kde si pozrel výstavu „**Slovenský poklad – najstaršie opálové bane na svete**“ a stálu podzemnú Banícku expozíciu, dňa 14. 6. 2018 **Banícke múzeum v Rožňave** s novou trvalou Expozíciou baníctva a hutníctva na Gemeri, dňa 4. 8. 2018 mineralogické zbierky **Východoslovenského múzea v Košiciach** a dňa 4. 12. 2018 **Múzeum českého granátu v Prahe**.

*Výročná správa bola schválená na výročnej členskej schôdzi SPM dňa 22. marca 2019 v Marianke.
Zostavil: Roman Lehotský*